

Materiał ćwiczeniowy dla nauczycieli języka polskiego. Wypracowanie do oceny

Zamieszczone w materiale wypracowanie zostało napisane przez ucznia na temat egzaminacyjny opublikowany w [Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego jako przedmiotu obowiązkowego \(część ustna oraz część pisemna na poziomie podstawowym\) od roku szkolnego 2022/2023](#).

Dokonaj oceny wypracowania zgodnie z **zasadami oceniania** podanymi na str. 29–42 ww. *Informatora*.

1. Przyznaj punkty w poszczególnych kryteriach i sformułuj uzasadnienie oceny.
2. Oznacz błędy w pracy zgodnie z poniższą instrukcją.

Instrukcja oznaczania błędów w wypracowaniu

Na lewym marginesie oznacz błędy:

- **rzeczowe** – podkreśl czerwoną linią fragmenty zawierające błąd (albo zaznacz te fragmenty pionową linią), a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **rzecz.**
- w spójności – w tekście wypracowania zaznacza symbolem $\sim$ zaburzenia w spójności między zdaniami, a symbolem $[$ zaburzenia w spójności między akapitami; na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **sp.**
- usterki w podziale tekstu w zakresie struktury akapitów – zaznacza w tekście wypracowania symbolem $]$, a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **str.**

Na prawym marginesie oznacz błędy:

- **językowe** – podkreśl czerwoną linią błędnie użyty wyraz lub sformułowanie, a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **jęz.**
- **ortograficzne** – podkreśl czerwoną linią wyraz z błędem, a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **ort.**
- interpunkcyjne – brakujący znak interpunkcyjny zaznacz w tekście wypracowania symbolem $\surd$, a zbędny – symbolem **x**; na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **int.**

Uwaga. Powtórzone dokładnie ten sam błąd ortograficzny lub językowy liczy się jako jeden błąd, w wypracowaniu podkreśla się błędnie zapisany wyraz, a na marginesie zapisuje skrót błędu, tj. **ort.** lub **jęz.** otoczonym kółkiem, np. **ort.**

3. Omów swoją ocenę z innym nauczycielem.
4. Porównaj swoją ocenę i uzasadnienie z oceną wzorcową i komentarzem, opracowanymi przez ekspertów CKE i OKE. Ocena ekspertów zostanie zamieszczona na stronie internetowej CKE **22 lutego 2022 r.**

Temat

Człowiek – zmagający się z losem samotnik poszukujący swojej drogi życiowej.

W pracy odwołaj się do:

- wybranej lektury obowiązkowej
- sensu wiersza *Do Samotności* Adama Mickiewicza
- wybranych kontekstów.

Adam Mickiewicz

Do samotności

Samotności! do ciebie biegę jak do wody
Z codziennych życia upałów;
Z jakąż rozkoszą padam w jasne, czyste chłody
Twych niezgłębionych kryształów.

Nurzam się i wybijam w myślach nad myślami,
Igram z nimi jak z falami:
Aż ostygły, znużony, złożę moje zwłoki –
Choć na chwilę – w sen głęboki.

Tyś mój żywioł: ach, za cóż te jasnych wód szyby
Studzą mi serce, zmysły zaciemniają mrokiem,
I za cóż znowu muszę, na kształt ptaka-ryby,
Wyrywać się w powietrze, słońca szukać okiem?

I bez oddechu w górze, bez ciepła na dole,
Równie jestem wygnanecem w oboim żywiole¹.

Adam Mickiewicz, *Do samotności*, [w:] tegoż, *Wybór poezyj*, Wrocław 1997.

---

¹ W oboim żywiole – w obu żywiołach.

	34	w powietrzu, a w wodzie tonie. Ryba żyje w wodzie, a bez wody	
	35	umiera. Można zatem wywnioskować, że podmiot chce	
	36	przebywać i w tłumie, i w samotności jednocześnie. Jego	
	37	pragnienia są niemożliwe do spełnienia. Nie potrafi dokonać	
	38	wyboru, nigdzie nie czuje się w pełni szczęśliwy. Czuje się	
	39	wyobcowany. Nikt nie jest w stanie zrozumieć jego problemów.	
	40	Cierpi przez swoje wewnętrzne rozdarcie, nie może znaleźć	
	41	swojej ścieżki życiowej. Autor podkreśla, że samotność jest	
	42	żywiółem. Pozorna niespójność pragnień podmiotu lirycznego	
	43	podkreślają, że jest on kimś kto szuka swojego miejsca	
	44	w świecie, nie jest bierny, pragnie doświadczać i podążać	
	45	najlepszą ścieżką.	
	46	W trzeciej części „Dziadów” Adama Mickiewicza został	
	47	przedstawiony monolog Konrada. Bohater w wyniku	
	48	wewnętrznego cierpienia spowodowanego w dużej mierze	
	49	samotnością porzuca swoje dotychczasowe życie	
	50	nieszczęśliwego kochanka. Autor przedstawia kontekst	
	51	historyczny i polityczny dotyczący życia pod zaborami. Konrad	
	52	jest gotowy do poświęceń wobec ojczyzny. W „Wielkiej	
	53	Improwizacji” został ukazany jako bohater przepełniony dumą	
	54	i pychą. Cierpi razem z ojczyzną. Jest przekonany o tym, że	
	55	ocali cały naród. Chciałby zatrzymać upokorzenia Polaków.	
	56	Musi znieść ogrom cierpienia by w końcu odnaleźć swoją drogę.	
	57	Jest na tyle pewny wyznawanych wartości, że stawia Bogu	
	58	żądania. Pragnie władzy nad emocjami, umysłami, chce	
	59	wpływać na serca innych, chce inspirować. Jego pycha	
	60	prowokuje go do szantażu wobec Boga, wystosowuje groźby,	
	61	aż w końcu wypowiada niedokończone bluźnierstwo: „Krzyknę,	
	62	żeś Ty nie ojcem świata, ale...”. Trzymanie się przyjętych	
	63	wartości doprowadza Konrada do obłądu. Jego	
	64	samouwielbienie prowadzi do tyranii. Z jednej strony wywyższa	
	65	swoją talent, pragnie szczęścia innych, a z drugiej strony gardzi	
	66	innymi. Może gdyby nie ta przesadna pewność siebie to Bóg	
	67	obdarzyłby go mocą sprawczą, może pozwoliliby mu prowadzić	
	68	naród. On niestety w obliczu cierpienia zmienia swoje intencje	

69	wobec Boga i pragnie zemsty, przez co doświadcza jeszcze	
70	więcej bólu.	
71	W utworze zatytułowanym „Kordian” autorstwa Juliusza	
72	Słowackiego tytułowy bohater przez bardzo długi czas zмага	
73	się z pustką w życiu. Szuka celu swojego istnienia, długo	
74	podróżuje po Europie. W swojej podróży konfrontuje marzenia	
75	z rzeczywistością. W Anglii doznaje pierwszej porażki. We	
76	Włoszech Kordian poznaje Wiolettę. Kiedy odkrywa jej egoizm,	
77	dochodzi do wniosku, że w życiu nie ma miejsca na miłość.	
78	Bohater następnie pielgrzymuje do Watykanu. Tam spotyka	
79	papieża, u którego chce uzyskać błogosławieństwo dla Polski.	
80	Papież go ignoruje, doradza mu posłuszeństwo wobec zaborcy.	
81	Kordian zaczyna zdawać sobie sprawę, że los Polski dla świata	
82	jest obojętny. Polacy są skazani sami na siebie, są samotni	
83	w swojej walce. Jego podróże dały mu możliwość	
84	przewartościowania ideałów. Wszystko, w co kiedyś wierzył, nie	
85	miało odzwierciedlenia w rzeczywistości. Na szczycie góry Mont	
86	Blanc przechodzi przemianę duchową i wygłasza hasło „Polska	
87	Winkelriedem narodów”. Podobnie jak Konrad zyskuje on	
88	wewnętrzną moc, pragnie stać się kimś, kto będzie oddziaływał	
89	na innych. Jest gotowy do sprzeciwu. Postanawia zamordować	
90	carą. Jest świadomy, że czyn, na który się porywa, niesie za	
91	sobą tragiczne konsekwencje, a mimo to zapisuje narodowi	
92	krw swoją i życie. Jego działania nie przynoszą zamierzonego	
93	efektu, ale staje się on przykładem pragnienia jednostkowego	
94	bohaterstwa. Jest gotowy oddać wszystko. Nie oczekuje biernie	
95	na to, co wydarzy się w przyszłości. Pragnie się buntować	
96	i walczyć. W samotności przewartościowuje swoje ideały	
97	i odnajduje cel swojej wędrówki.	
98	Moim zdaniem sytuacja Konrada z trzeciej części	
99	„Dziadów” i tytułowego Kordiana Słowackiego diametralnie różni	
100	od sytuacji podmiotu lirycznego z utworu „Do samotności”.	
101	Samotność, która dla podmiotu jest zarówno niezbędną, jak	
102	i nieosiągalną pod takim względem, pod jakim jej pragnie,	
103	zostaje narzucona Kordianowi i Konradowi. Obaj poszukują	

_____	104	sensu egzystencji, a podejmowane przez nich decyzje	_____
_____	105	prowadzą do osamotnienia.	_____

1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	1	0
----	--	---	---

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16	liczba błędów rzeczowych	Ogółem KLiK

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

3. Kompozycja wypowiedzi

3a	Struktura wypowiedzi	3	2	1	0	
		A	B	D	C	E

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

3b	Spójność wypowiedzi	3	2	1	0
----	---------------------	---	---	---	---

liczba bł. w spójności

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

3c	Styl wypowiedzi	1	0
----	-----------------	---	---

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

4. Język wypowiedzi

4a	Zakres i poprawność środków językowych	7		6		5			4			3			2			1			0					
		1 A	1 B	2 A	1 C	2 B	3 A	1 D	2 C	3 B	1 E	2 D	3 C	1 F	2 E	3 D	1 G	2 F	3 E	1 H	2 G	2 H	3 F	3 G	3 H	
																							liczba błędów językowych			

Uzasadnienie oceny:

.....
 .....
 .....

4b	Poprawność ortograficzna	2	1	0
----	--------------------------	---	---	---

liczba bł. ort.

4c	Poprawność interpunkcyjna	2	1	0
----	---------------------------	---	---	---

liczba bł. int.

Łączna liczba punktów: .....